

Orðaforðalistinn

ISBN 978-9979-0-2693-8

© Höfundur: Elsa Pálsdóttir

© Teikningar: Kristín Jóna Þorsteinsdóttir

Yfirllestur: Ingólfur Steinsson

1. útgáfa 2017

Menntamálastofnun

Kópavogi

Umbrot og útlit: Kristín Jóna Þorsteinsdóttir

Prentun: Prenttækni ehf. – Umhverfissvottuð prentsmiðja

Inngangur

Það er mikilvægt að ungt fólk á Íslandi hafi sömu tækifæri og jafnaldrar þess í löndum sem við viljum bera okkur saman við. Til að svo megi verða þarf að veita nemendum okkar menntun sem stenst samanburð við það sem best gerist erlendis.

Gott læsi er nauðsynlegt til að hver og einn geti nýtt hæfileika sína til fulls samfélaginu öllu til góða. Leikskólinn er fyrsta skólastigið og þar er lagður mikilvægur grunnur hvað varðar undirstöðupætti læsis. Þar vegur málþroskinn þýngst en efling hans er forsenda þess að barn nái góðum tókum á læsi.

Orðaforði er einn af grundvallarþáttum lesskilnings og mikilvæg undirstaða alls náms. Það hafa fjölmargar rannsóknir sýnt, s.s. doktorsrannsókn Sigríðar Ólafsdóttur (2015) og rannsókn Freyju Birgisdóttur (2016). Því meiri orðaforði, þeim mun betri lesskilningur. Þess vegna er nauðsynlegt að styðja vel við máltöku barna og leggja mikla áherslu á orðaforða frá upphafi.

Í byrjun tjá börn hugsun með hljóðlíkingum, stökum orðum og/eða látbragði. Þegar vald á tungumálinu eykst tjá börn flóknari hugsun með vaxandi orðaforða og sífellt lengri setningum. Þannig verða flóknari reglur og einingar tungumálsins hluti af máltjáningu barnsins. Orðaforði er öll þau orð sem við þekkjum. Orðaforði þróast fyrst út frá barninu sjálfu með því að það lærir að þekkja fjölskyldu sína, tilfinningar, helstu líkamshluta og hluti úr nánasta umhverfi. Að læra ný hugtök byggist á reynslu einstaklings og skilningi hans á umhverfinu. Þessi lærdómur er grundvallaður á minni, upplifun og reynslu barnsins. Orð og hugtök eru því alls ekki stakar einingar sem börn læra heldur verkfæri sem eru hluti af flóknu kerfi (Ásthildur Bj. Snorradóttir og Bjartey Sigurðardóttir, 2005).

Þetta orðasafn er hugsað sem verkfæri fyrir leikskólakennara og foreldra að styðjast við þegar þeir vinna að eflingu orðaforða barna. Orðasafnið er ekki hugsað sem matstæki, skimun eða próf.

Við gerð orðasafnsins var safnað saman orðum úr nánasta umhverfi barnsins og helstu orðum sem koma fyrir í lífi og starfi barna á leikskólaaldri. Rýnihópur á vegum Ísbrúar, sem í sátu leikskólakennara og kennara á yngsta stigi grunnskólans, rýndi í orðalistann og kom með athugasemdir og tillögur. Tuttugu leikskólar vítt og breytt um landið forprófuðu listann og gerðu góðar og gagnlegar athugasemdir.

Orðasafnið er alls ekki tæmandi og mörg orð í listanum er hægt að nýta í fleiri en einni merkingu. En hann inniheldur dæmi um mikilvægan grunnorðaforða sem gott er að hafa á valdi sínu sem undirstöðu fyrir vaxandi mál- og lesskilning. Orðasafnið getur verið sérstaklega gott verkfæri fyrir tvítyngd börn. Notendur eru hvattir til að bæta inn orðum eftir þörfum.

Hægt er að nota orðasafnið á ýmsa vegu, s.s. að hafa það sýnilegt á veggjum leikskólans til að minna á að nota fjölbreyttan orðaforða í daglegu starfi, prenta út og hafa sem skráningarblað fyrir einstök börn, vinna þematengda vinnu, dýpka samræður við börnin, búa til leiki út frá orðunum, verkfæri fyrir foreldra til að efla orðaforða barna sinna o.s.frv.

Til að búa til gott verkfæri er nauðsynlegt að fá álit þeirra sem koma til með að nýta það í starfi. Því viljum við þakka sérstaklega þátttakendum í rýnihóp á vegum Ísbrúar og öllum þeim leikskólakennurum sem forprófuðu listann í leikskólunum og gáfu honum umsögn.

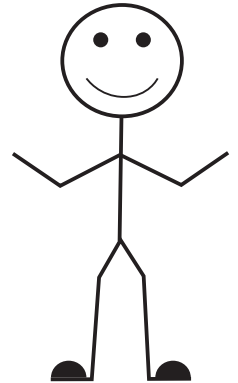
PERSÓNUR

Persónur < A hluti

ég, þú, þið, við, minn, þinn, hans, hennar, hún, hann, mamma, pabbi, afi, amma, systir, bróðir, frænka, frændi, fjölskylda, stelpa, strákur, kona, karl, maður, barn, unglingur, fullorðinn, nöfn á leikskólabörnum, nöfn á kennurum, kennari, leikskólakennari, löggja, læknir, tannlæknir, dýralæknir, bakari, kokkur, bílstjóri, sjómaður, prins, prinsessa

Persónur < B hluti

okkur, þeir, þær, þau, móðir, faðir, langamma, langafi, föðurbróðir, móðursystir, stjúpmamma, stjúpmóðir, stjúppabbi, stjúpfaðir, stjúpforeldrar, fósturmóðir, fósturfaðir, fósturpabbi, fósturmamma, fósturforeldrar, stjúpsystkin, stjúpsystir, stjúpbróðir, systkini, tvíburar, dóttir, sonur, ung barn, kvenmaður, karlmaður, skólastjóri, grunnskólakennari, afgreiðslumaður, trúður, drottning, kóngur, bæjarstjóri, skemmtikraftur, leikkona, söngkona, uppfinningamaður, vísindamaður, leikskólastjóri, leikskólastýra, nemandi, íþróttakona, flugmaður, flugfreyja, flugþjónn, skipstjóri, veiðimaður, galdrakerling, norn, prestur, nunna, ræningi, þjófur, skrímsli, hjúkrunarfræðingur, hljóðfæraleikari, listakona, matráður, lögreglumaður

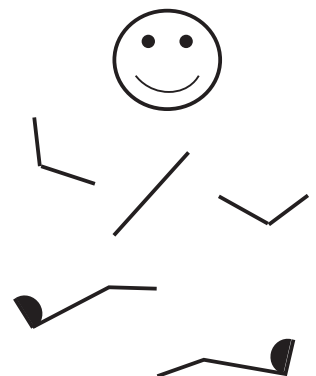
LÍKAMINN

Líkamin < A hluti

höfuð, auga, nef, munnur, eyra, enni, haka, tennur, tunga, kinn, varir, háls, magi, bak, hendur, fingur, þumalfingur, litlifingur, putti, lófi, handarbak, fótur, stóratá, litlatá, hæll, hné, olnbogi, rass, tær, brjóst, nafli, nögl, axlir, hjarta, hár, typpi, píka, þjalla

Líkamin < B hluti

augabrún, augnhár, augasteinn, nasir, hnakki, kollur, herðar, brjóstkassi, mitti, læri, kálfi, fótleggur, il, rist, ökkli, handleggur, úlnliður, vísifingur, langatöng, baugfingur, rifbein, lungu

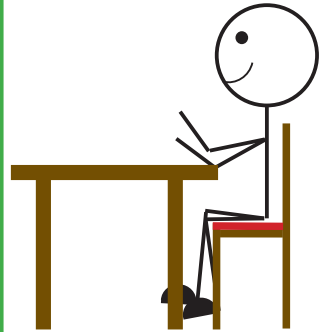
UMHVERFI - INNI

Umhverfi – inni < A hluti

stóll, borð, leikföng, dót, skápur, herbergi, svefnherbergi, stofa, gangur, salur, eldhús, gólf, loft, veggur, gluggi, hillur, fatahólf, klósett, klósettpappír, vaskur, hurð, sæng, koddur, snuð, peli, dýna, teppi, rúm, bað, sturta, koppur, sápa, handklæði, sófi, motta, mynd, tölva, spjaldtölva, ípad, diskur, glas, kanna, bolli, gaffall, hnífur, skeið, hnífapör, skæri, bréf, klukka, sími, myndavél, sjónvarp, stigi, kommóða, skúffa, lyklar, þvottahús, þvottavél, þurrkari, ísskápur, eldavél, pottur, panna, skál, nesti

Umhverfi – inni < B hluti

tafla, bókahillur, skrifborð, pennaveski, skriffæri, skólataska, mappa, stílabók, strokleður, penni, blýantur, yddari, reglustika, gatari, heftari, eldhúsbord, búr, eldhússtóll, sófasett, sófaborð, kjallari, gluggakista, útihurð, háaloft, skrifstofa, salerni, útvarp, baðherbergi, barnaherbergi, borðstofa, uppþvottavél, krani, örbylgjuofn, hrærivél, sleif, handmennt, textíll, íþróttir, box

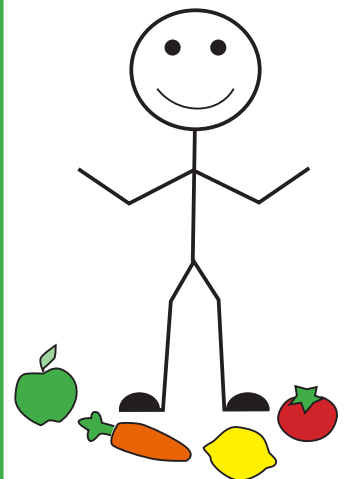
MATUR

Matur < A hluti

fiskur, soðinn fiskur, plockfiskur, fiskibollur, kjöt, kjúklingur, kjötbollur, pylsur, pítsa, spagettí, pasta, kartöflur, franskur, sósa, grjónagrautur, hafragrautur, súpa, grænmeti, kál, paprika, agúrka, tómatar, gulrót, rófa, ávextir, appelsína, epli, banani, melóna, kíví, vínber, jarðarber, ananas, pera, brauð, ristað brauð, kex, smjör, ostur, kæfa, skinka, mjólk, ávaxtasafi, vatn, egg, skyr, jógúrt, kaka, rúsínur, ís, tómatsósa, sulta, kaffi, kók, kakó, morgunkorn

Matur < B hluti

steiktur fiskur, saltfiskur, ýsa, þorskur, rækjur, kræklingur, grillað kjöt, hamborgari, píta, slátur, pepperóní, beikon, kartöflumús, salat, krækiber, bláber, kirsuber, sítróna, kókóshneta, sveppir, blómkál, samloka, flatkaka, rúgbrauð, rúnstykki, spælt egg, soðið egg, sinnep, laukur, steiktur laukur, hrísgrjón, kanill, appelsínusafi, morgunmatur, hádegismatur, kvöldmatur, kaffitími

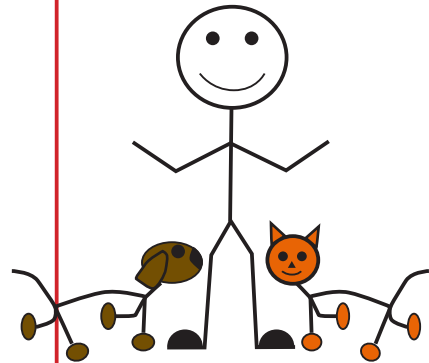
DÝR

Dýr < A hluti

kisa, hundur, hestur, kýr, kind, geit, svín, hani, hæna, fugl, önd, lamb, hvolpur, kettlingur, folald, kálfur, ungi, mús, kanína, refur, froskur, ormur, fluga, fiðrildi, könguló, páfagaukur, krabbi, fíll, ljón, tígrisdýr, gíraffi, api, krókódíll, ísbjörn, hákarl, risaeðla, eðla

Dýr < B hluti

húsdýr, gæs, álft, lundi, máfur, kalkúnn, mörgæs, selur, hvalur, höfrungur, hreindýr, geitungur, lirfur, púpa, býfluga, rotta, ánamaðkur, snigill, slanga, kengúra, naggrís, broddgöltur, íkorni, skjaldbaka, ugla, leðurblaka, skógarbjörn, panda, úlfur, sebrahestur, nashyrningur, asni, villidýr, dreki

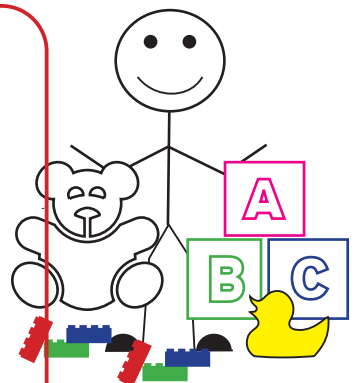
LEIKFÖNG

Leikföng < A hluti

dúkka, dúkkuföt, dúkkuvagn, dúkkuhús, bangsi, kubbar, púsl, spil, bingó, perlur, bók, blað, litir, pensill, fata, skófla, róla, mark, bolti, fótbolti, bílabraut, dýr, sími, blöðrur, flauta, krítar, leir, vasaljós, búningar

Leikföng < B hluti

leir, legokubbar, tæknilego, playmó, einingakubbar, hljóðfæri, smásjá, fjarstýrðir bílar, karfa, fótboltamark, hlaupahjól, hjólabretti, rugguhestur, flugdreki, sippuband, húllahringur, vatnsbyssa, tuskudýr, búningar

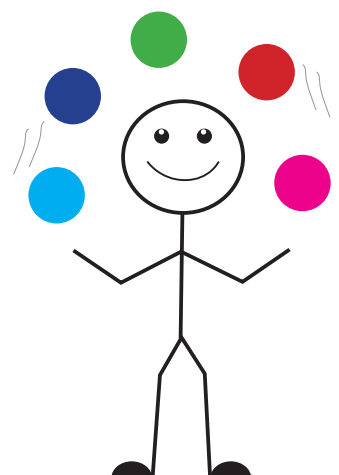
LITIR

Litir < A hluti

gulur, rauður, grænn, blár, bleikur, svartur, hvítur, brúnn, appelsínugulur, fjólublár

Litir < B hluti

ljósblár, dökkblár, ljósgrænn, dökkgrænn, ljósbleikur, dökkbleikur, ljósfjólublár, dökkfjólublár, dökkbrúnn, ljósbrúnn, grár, ljósgrár, dökkgrár

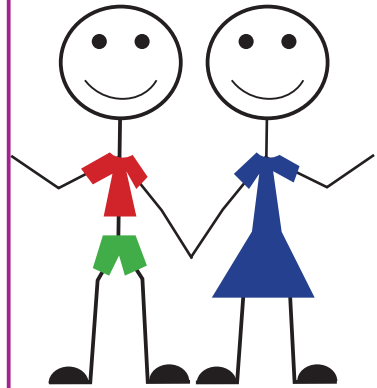
FATNAÐUR

Fatnaður < A hluti

buxur, peysa, bolur, sokkar, nærbuxur, stuttbuxur, kjóll, pils, sokkabuxur, sundföt, smekkur, leggings, skór, húfa, úlpa, vettlingar, pollagalli, pollabuxur, pollajakki, regnföt, útiföt, kuldagalli, galli, snjóboxur, buff, stígvél, kuldastígvél, útiskór, strigaskór, kuldaskór, spariskór, hlý föt, ullarsokkar, ermi, vasi, gleraugu

Fatnaður < B hluti

skyrta, treyja, lopapeysa, flíspeysa, nærbolur, brók, stuttermabolur, kápa, jakki, gallajakki, gallabuxur, íþróttaföt, sundbolur, sundskýla, bikiní, inniskór, sandalar, trefill, hálsklútur, derhúfa, hattur, höfuðfat, hanskar, lúffur, bindi, slaufa, kragi, skálm

VEÐURFAR

Veðurfar < A hluti

gott veður, vont veður, sól, rigning, snjór, snjócoma, rok, vindur, regnbogi

Veðurfar < B hluti

sólskin, logn, lognmolla, gola, skýjað, hálfskýjað, heiðskírt, mistur, þrumur, eldingar, úði, hellidemba, rigningarskúr, slydda, slabb, skafrenningur, bylur, þoka, hagléll, snjóbylur, snjóhríð, él, hríð, fönn, dalalæða, þokuslæða, hundslappadrífa, hvasst, stormur, óveður, ófærð, rökkur, dimmt

UMHVERFI - ÚTI

Umhverfi – úti < A hluti

leikvöllur, rólur, róluvöllur, fótboltavöllur, rennibraut, vegasalt, klifurgrind, sandur, sandkassi, gras, hóll, brekka, mói, blóm, tré, grein, laufblað, skógur, gata, vegur, gangbraut, stétt, steinar, hús, bílskúr, blokk, búð, höll, sumarbústaður, fjós, hesthús, heitur pottur, fjara, fjall, sjór, ljósastaur, umferðarskilti, umferðarljós

Umhverfi – úti < B hluti

golfvöllur, sparkvöllur, gervigrasvöllur, battavöllur, skautasvell, kofi, París, garður, girðing, skjól, útsýni, mosi, tún, runni, grjót, skíðabrekka, kirkjugarður, gangstígur, gangstétt, tröppur, svalir, tjaldstæði, verslun, sjoppa, veitingastaður, apótek, kastali, bílastæði, bílasala, kappakstursbraut, bryggja, brú, viti, göng, hellir, klettur, þúfa, gjóta, eyðimörk, heiði, á, lækur, jökull, öldur, foss, dalur, fjörður, strönd, rafmagnskassi, einbýlishús, fjölbýlishús, raðhús, parhús, haughús

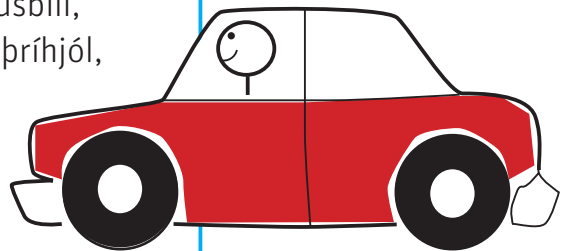
FARARTÆKI

Farartæki < A hluti

bíll, jeppi, sportbíll, vörubíll, flutningabíll, slökkviliðsbíll, sjúkrabíll, lögreglubíll, olíubíll, kranabíll, ruslabíll, húsbíll, hjólhýsi, traktor, grafa, rúta, strætó, lest, vagn, hjól, þríhjól, mótorhjól, fjórhjól, snjósleði, sleði, snjópota, bátur, fiskibátur, skip, skúta, flugvél, þota

Farartæki < B hluti

fólksbíll, torfærubíll, kappakstursbíll, sendiferðabíll, strætisvagn, járnbrautarlest, dráttarvél, fellihýsi, tjaldvagn, kerra, skíði, snjóbretti, sjóskíði, skemmtiferðaskip, kajak, árabátur, ferja, björgunarbátur, loftbelgur, geimfar, þyrla

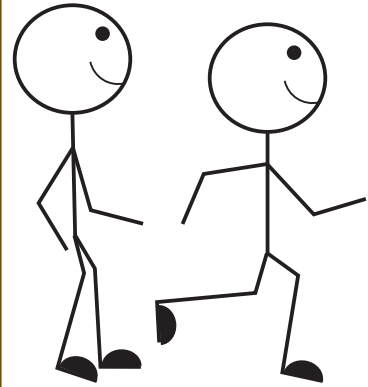

Iðja < A hluti

gráta, hlæja, brosa, borða, drekka, tyggja, sofa, vakna, sitja, standa, liggja, skríða, labba, ganga, hoppa, hlaupa, detta, dansa, sparka, hjóla, synda, stoppa, sigla, keyra, rugga, velta, rúlla, hnoða, halda, hátta, hósta, hnerra, gubba, blása, kyssa, knúsa, faðma, kúra, klappa, baða, bursta, greiða, reima, vinda, pissa, kúka, prumpa, leika, syngja, lesa, teikna, klippa, byggja, mála, púsla, perla, leira, skrifa, lita, föndra, líma, moka, vinna, kaupa, henda, elda, baka, gefa, taka, skemma, hjálpa, laga, gera við, draga, ýta, kasta, grípa, lemja, banka, opna, loka, koma, fara, bíða, hætta, hugga, hræra, kalla, elta, hlusta, tala, hvísla, spyrja, svara, horfa, skoða, raða, fá, sjá, sýna, muna, þakka fyrir, klæða sig í, klæða sig úr, renna niður, renna upp, renna sér, ganga frá, taka til, setja saman, taka í sundur, taka upp, þvo sér, þurrka sér, sturta niður, fylgjast með, læðast, lækna, kveikja

Iðja < B hluti

heilsa, kveðja, hrósa, hóta, óska, lofa, þræta, gleðja, kenna, uppgötva, vilja, vita, ætla, aðstoða, útskýra, þekkja, nota, breyta, deila, hræða, fyrirgefa, suða, prufa, reyna, ropa, geispa, æla, garga, flissa, hamast, þamba, gleyma, hugsa, dreyma, herma, skoppa, grafa, stafla, bera, spyrna, þrusa, klifra, leita, lyfta, læsa, spenna, rétta, skilja, skipta, skrúfa, smíða, slasa, stýra, toga, benda, slást, kýla, klóra, snerta, stökkva, keppa, læra, sauma, þrífa, pússa, hrasa, bremsa, skíða, valhoppa, svindla, sníkja, sigra, rækta, gróðursetja, tína upp, týna einhverju, spila, fljúga, svífa, ryðjast, flokka, stela, selja, deyja, heimsækja, fá leyfi

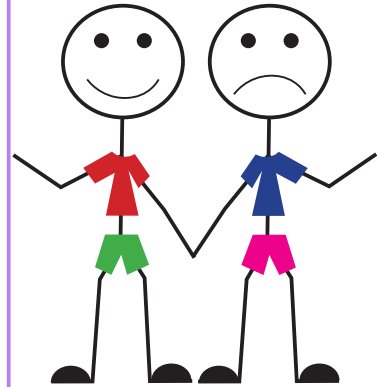
TILFINNING

Tilfinning < A hluti

gláður, leið, reiður, spennt, hræddur, kát, hissa, ánægður, yndisleg, sorgmæddur, svöng, saddur, þyrst

Tilfinning < B hluti

traust, von, virðing, kærleikur, hamingjusamur, jákvæð, neikvæður, ást, elska, kvíðinn, döpur, hryggur, hugrökk, kjarkur, þolinmóð, einmana, umhyggja, sár, afbrýðisamur, löt, feginn, sakna, öfunda, langa, hlakka til, tilhlökkun, söknuður, pirringur, skömm, öruggur, æsingur, myrkfælinn, óttast, áhyggjur, eftirsjá, stolt, ró

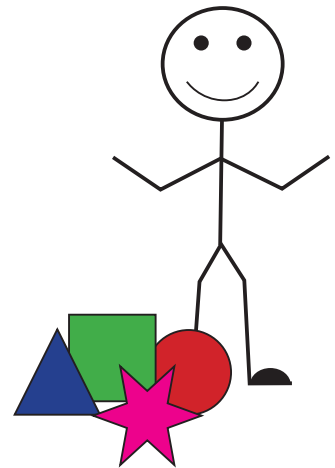
FORM OG MYNSTUR

Form og mynstur< A hluti

hringur, stjarna, ferhyrningur, þríhyrningur, kross, hjarta, teningur, strik, röndóttur, köflóttur, doppóttur, rósóttur

Form og mynstur< B hluti

horn, miðja, hlið, kantur, brún, kringlóttur, ferningur, rétthyrningur, sexhyrningur, spaði, tígull, lauf, sporöskjulaga, keila

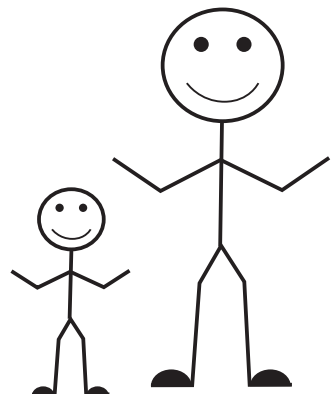
STÆRÐIR

Stærðir < A hluti

stór, lítil, stærstur, minnstur, minnka, stækka, stærri en, minni en, stutt, löng, heill, hálfur

Stærðir < B hluti

hæstur, lægstur, næsthæst, næstlægst, næststærstur, næstminnstur, lágur, hár, miðstærð, helmingi stærri, helmingi minni, þykkt, þunnt, þykkari, þynnri, plús, mínus, jafnt og, muna litlu, sama sem

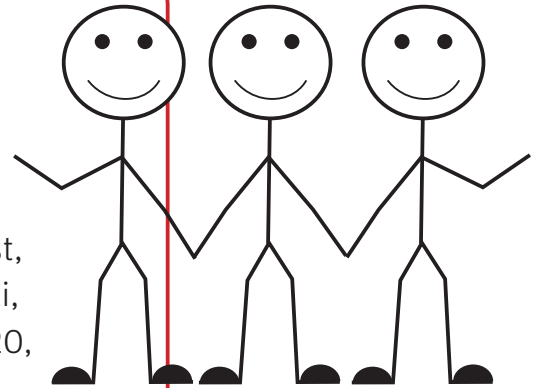
FJÖLDI

Fjöldi < A hluti

enginn, margir, lítið, mikið, allt, allir, einn, tveir, þrír, fjórir, fimm, sex, sjö, átta, níu, tíu

Fjöldi < B hluti

nokkrar, fáar, jafn margir, flestir, fæstir, mest, næstmest, minnst, næstminnst, helmingur, fleiri en, færri en, fyrsti, annar, þriðji og upp í tíunda, töluhugtökin 1 – 20, 10, 20, 30...100, 200, 300, 400...1000

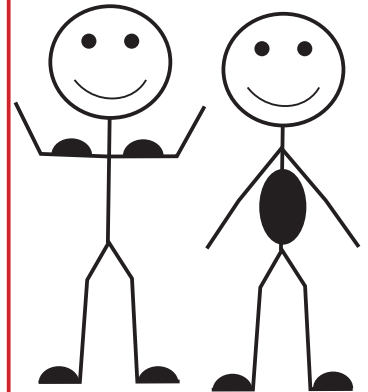
LÝSING

Lýsing < A hluti

fallegur, góð, vond, blaut, kaldur, skítug, fullur, þæg, hlýðinn, feit, breiður, mjór, hörð, gömul, brosandi, skemmtilegt, leiðinlegt, duglegur, hættuleg, fljótur, sterk, þungur, týnt

Lýsing < B hluti

blíðleg, dásamlegur, kærleiksrík, vingjarnlegt, hjálplegur, hjálpsöm, frábært, friðsæll, snjöll, kjarkmikill, ljúffengt, björt, ljós, varkár, alvarleg, feiminn, einmana, frekur, eigingjörn, dónalegur, furðulegt, ókurteis, skömmustuleg, glæfraleg, sekur, auðvelt, lágvaxin, hávaxin, erfitt, ljúf, beittur, þorna, breytileg, líkur, brothætt, hættulegt, hávaði, vanta, seinn, gegnblaut, óhreint, grunnur, birta, oft, aftur, endurvinnanlegt

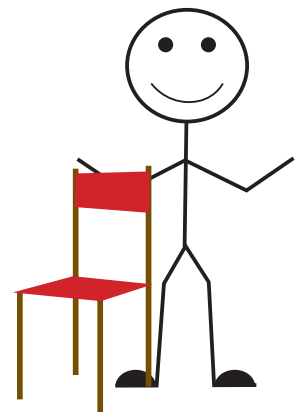
AFSTAÐA

Afstaða < A hluti

inn í, ofan á, ofan í, fyrir framan, fyrir aftan, fyrir ofan, við hliðina á, í miðjunni, á milli, fyrir ofan, fyrir neðan, undir, uppi, fyrstur, síðastur, fremstur, aftastur, yfir, undir, minni, stærri, til, frá, í röð

Afstaða < B hluti

fyrir innan, fyrir utan, efst, næstefst, neðst, næstneðst, nálægt, næst við, langt frá, hlið við hlið, á móti, bak við, framan við, næstfremstur, næstaftastur, framan á, aftan á, hérna megin, hinum megin, hægri, vinstri, ská, beint, þarna, hérna

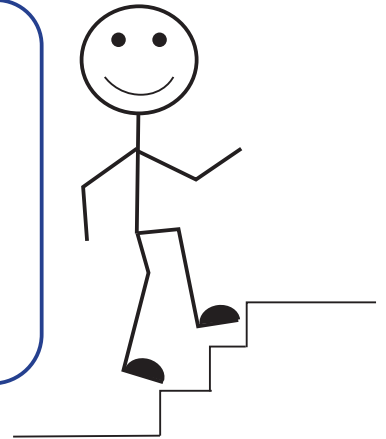
HREYFING

Hreyfing < A hluti

hægt, hratt, upp, niður, undir, upp á, í gegnum, í kringum, á bak við, áfram, aftur á bak

Hreyfing < B hluti

hægara, hraðara, fljótt, til hliðar, í burtu, nálgast, snöggur, hægfara, glanni, skokka, fjarlægjast, brokka

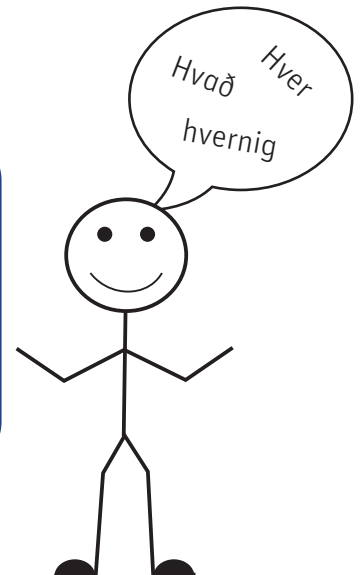
SPURNING

Spurning < A hluti

hvað, hver, hvar, hvernig, af hverju, hvers vegna, hvenær, af því að

Spurning < B hluti

hvor, hvort, hvaðan, hvert, hvaða, hvers konar, hversu, hvað ef

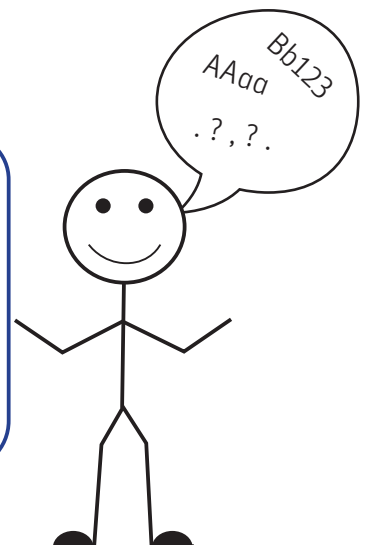
RITMÁL

Ritmál < A hluti

stafur, orð

Ritmál < B hluti

stór stafur, lítill stafur, bókstafur, tölustafur, setning, blaðsíða, lína, punktur, spurningarmerki, komma, orðabil

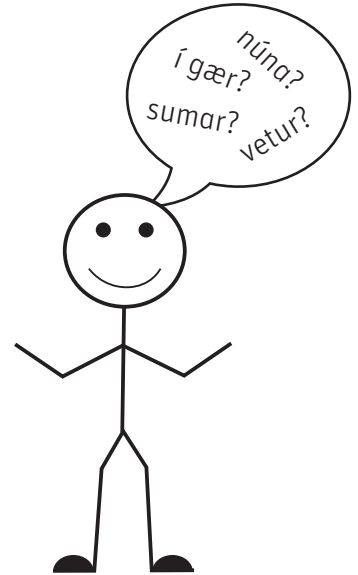
TÍMI

Tími < A hluti

núna, seinna, bráðum, á eftir, á morgun, í gær, í dag, kvöld, dagur, nótt, mánudagur, þriðjudagur, miðvikudagur, fimmtudagur, föstudagur, laugardagur, sunnudagur, janúar, febrúar, mars, apríl, maí, júní, júlí, ágúst, september, október, nóvember, desember, sumar, vetur, vor, haust, jól, páskar, frí

Tími < B hluti

áður, áðan, hádegi, fyrir hádegi, eftir hádegi, í fyrramálið, í fyrradag, í morgun, á morgun, í gærkvöldi, ekki á morgun heldur hinn, í næstu viku, helgi, í fyrsta skipti, í síðasta skipti, vika, ár, mánuður, árstíðir, áramót, gamlárskvöld, frímínútur, hálf tími, klukkutími, korter

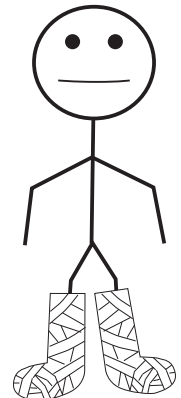
HEILSA

Heilsa < A hluti

veik, lasinn, illt, sár, plástur, hress, óhress, tannbursti, tannkrem

Heilsa < B hluti

hraust, slappur, frísk, sjúklingur, beinbrot, gifs, haltur, heyrnarlaus, fatlaður, blind, kröftugt, hækja, spælka

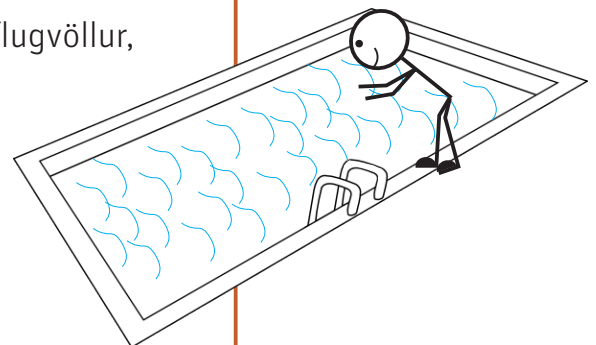
SAMFÉLAG

Samfélag < A hluti

sveit, vinir, leikskóli, skóli, sundlaug, íþróttahús, slökkvistöð, lögreglustöð, búð, bókasafn, bakarí, flugvöllur, bensínstöð

Samfélag < B hluti

borg, bær, lýðræði, einræði, reglur, ákvörðun, fátækt, Ísland, útlönd, grunnskóli, framhaldsskóli, háskóli, elliheimili, heilsugæsla, spítali, bæjarskrifstofur, banki, pósthús, fangelsi, kirkja, sorpeyðingarstöð, höfn, frystihús, bíó, leikhús, kaffihús, matvöruverslun, stoppistöð, viti, hótél, nágrenni, verkstæði, bílapvottastöð, þorp, félagsheimili, safn, apótek

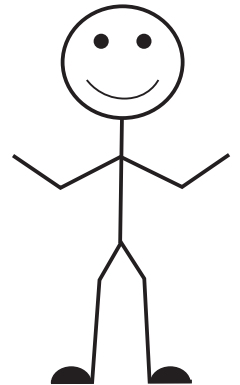
ÝMISLEGT

Ýmislegt < A hluti

já, nei, ekki, líka, bráðum, hættu, týndur, halló, bless

Ýmislegt < B hluti

næstum því, hér um bil, reyna aftur, muna litlu, kemur næst, kannski

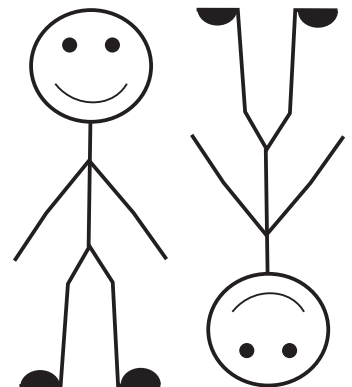
ANDSTÆÐUR

Andstæður < A hluti

upp/niður, undir/yfir, úti/inni, hár/lágur, stór/lítill, stærri en/ minni en, stutt/löng, þykkur/þunnur, þungt/létt, lítið/mikið, fáir/margir, enginn/allir, aldrei/alltaf, björt/dimm, blautur/þurr, full/tóm, harður/mjúkur, gömul/ung, kalt/heitt, þæg/óþæg, kurteis/ókurteis, glaður/leiður, veik/hraust, hrædd/óhrædd, svangur/saddur, dugleg/löt, fallegur/ljótur, góð/vond, kaldur/ heitur, feitt/mjótt, skemmtilegur/leiðinlegur, fljót/sein, hratt/ hægt, fyrst/síðust, fremstur/aftastur, efst/neðst, fyrir framan/ fyrir aftan, sterkur/linur, hætta/byrja, muna/gleyma

Andstæður < B hluti

ljós/dökkur, birta/myrkur, líkt/ólíkt, elstur/yngstur, eldri/yngr, fljóta/sökkva, beygja/rétta, grunn/djúp, ánægður/óánægður, hamingjusöm/óhamingjusöm, heppinn/óheppinn, hreint/ óhreint, sekur/saklaus, hlýðin/óhlýðin, alveg eins/allt öðruvísi, auðvelt/erfitt, hægri/vinstri

Heimildir

Ásthildur Bj. Snorradóttir og Bjartey Sigurðardóttir.

(2005). *Tölum saman: Málörvunarkerfi fyrir börn með málproskafrávik og tvítyngd börn*. Reykjavík: Höfundar.

Freyja Birgisdóttir. (2016). Orðaforði og lestrarfærni:

Tengsl við gengi nemenda í lesskilningshluta PISA.

Netla – Veftímarit um uppeldi og menntun: Sérít, 2016 –

Um læsi, Menntavísindasvið Háskóla Íslands. Sótt af

http://netla.hi.is/serit/2016/um_laesi/04_16_laesi.pdf

Sigríður Ólafsdóttir (2015). Þróun orðaforða og lesskilnings

íslenskra grunnskólanema sem hafa annað móðurmál

en íslensku. *Óbirt doktorsritgerð*: Háskóli Ísland. Sótt af:

<http://hdl.handle.net/1946/23061>